

Vuoden 2026 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2028

HALL 24.11.2025 § 271
153/02.02.00/2025

Valmistelija Kunnanjohtaja Mervi Simoska, mervi.simoska@juva.fi, puh. 0400 136 202

Päätösesitys Kunnanjohtaja Mervi Simoska:
Kunnanhallitus päättää aloittaa talousarvion käsittelyn.

Päätös Kunnanjohtaja esitteli talousarvion tekstiosiota talousarviokirjan sivuilta 1–24.

Keskustelun jälkeen kunnanhallitus päätti jatkaa talousarvion käsittelyä seuraavassa kokouksessa.

Selostus Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvaan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnanhallitus hyväksyi talousarvioraamin ja talousarvion laadintaohjeet kokouksessaan 8.9.2025 § 187 ja § 188. Samassa kokouksessa § 192 nimettiin taloustyöryhmä valmistelemaan talousasioita.

Toimialat toimittivat ehdotuksensa talousarvioon syyskuun loppuun mennessä, ja niitä käsiteltiin kunnanvaltuston talousseminaarissa 13.10.2025. Talousarvioraamissa ja valmistelussa varauduttiin kunnan omistamisen sote-kiinteistöjen siirtämiseen erilliseen kiinteistöyhtiöön, mikä olisi vaikuttanut kunnan tuloihin, menoihin ja poistoihin. Vuokrasopimukset päätettiin kuitenkin tehdä vuodelle 2026 suoraan kunnan kanssa, koska hyvinvointialueen tarjoamat vuokrauksen ehdot eivät mahdollistaneet osakeyhtiömuotoista toimintaa. Vastaavat muutokset on huomioitu talousarviossa.

Tulojen laskenta on tehty seuraavien perusteiden mukaisesti (kunta+vesilaitos, sisäiset ja ulkoiset erät):

Talousarvion mukaan kunnan verotulot kasvavat vuoden 2025 talousarvioon verrattuna 791 t€ eli noin 6,2 %. Kunnanvaltuusto päätti 17.11.2025 vuoden 2025 tuloveroprosentiksi 9,1. Kunnallisveron tuotoksi arvioidaan noin 9,7 miljoonaa euroa.

Kiinteistöveroprosentit säilyvät ennallaan. Kiinteistöveron osuudeksi verotuloista arvioidaan 1,87 miljoonaa euroa. Yhteisöverojen ennakoidaan kasvavan. Niitä arvioidaan saatavan 1,88 miljoonaa euroa.

Valtionosuuksia budjetoidaan toteutuvan vuonna 2026 kaikkiaan noin 3,975 miljoonaa euroa.

Henkilöstömenot ovat budjetissa yhteensä 8,55 miljoonaa euroa. Henkilöstömenoissa on varauduttu 3,0 prosentin suuruisiin korotuksiin. Nykyinen kunta-alan sopimus on voimassa helmikuun 2028 loppuun saakka.

Kunnan toimintakate on -15,5 (-15,1) miljoonaa euroa. Toimintakate kasvaa 2,1 % edellisestä vuodesta. Talousarvioesityksen mukaan kunnan toimintamenot kasvavat edellisestä, vuoden 2025 talousarviosta, noin 2,0 prosenttia ja toimintatuotot 1,7 prosenttia.

Vuosikatetta kertyy talousarvion mukaan noin 2,2 miljoonaa euroa, mikä kattaa poistot 2,1 miljoonaa euroa, mutta ei nettoinvestointeja. Vuosikatetta arvioidaan kertyvän 388,12 euroa asukasta (5 674 as 31.12.2024) kohden.

Vuonna 2026 nettoinvestoinnit ylittävät poistot. Nettoinvestointien arvioidaan olevan 3,0 miljoonaa euroa. Investoinneista 1,2 miljoonaa euroa kohdistuu vesilaitokseen.

Kunnan lainasalkun suojausaste vuodelle 2026 alussa on 72 %, eli lyhyen koron muutokset vaikuttavat 28 prosenttiin kunnan lainakanasta. Lainasalkun ennakoitu keskikorko vuodelle 2026 on 1,95 %.

Kunnan luotoissa esitetään lyhytaikaisten luottojen hankintavaltuudeksi enintään 12 miljoonaa euroa ja pitkäaikaisten 6,0 miljoonaa euroa.

Käyttötalouden puolella kunnan suurin toimiala tulee olemaan sivistystoimi 12,7 miljoonan euron toimintakatteellaan.

Lautakuntien ja hallintokuntien esityksiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia virkamiesvalmistelussa. Kunnan talousarviossa talous on saatu tasapainoon menosäästöillä. Talousarvion toteutuessa kunnan menokehitys jää hiukan yleisen kustannustason kehityksen alle, mutta ei tarpeeksi talouden pitkän aikavälin tasapainon kannalta.

Talousarvioesitys on käsitelty yhteistyötoimikunnassa 17.11.2025.